

Sanayi Alanında Gelişmeler

İmparatorluğun son döneminde modern sanayi hemen hemen yok gibidir. Sanayi ürünlerinin çoğunu dışarıdan temin etmek gerekiyordu. İş yerleri genellikle motorlu olmayan ve makine kullanmayan, çoğunluğu insan gücüne dayalı bir yapıya sahipti. Büyük çapta üretim yapan iş kolları devlete, askeriye veya yabancılara aitti. Yerli girişimciler yetersiz ve gerekli sermayeye sahip değildi. Hükûmet ilk iş olarak yabancı girişimlerini satın almaya başlamıştır. Fabrika kurmak isteyen Türk müteşebbislere sermaye temin etmek için 26 Ağustos 1924'te İş Bankası kurulmuştur. Böylece devlet desteğindeki İş Bankası sanayileşme hareketinin öncüsü olmuştur.

ATATÜRK, Türkiye İş Bankası'nın İstanbul Şubesi'nden Ayrılırken Genel Müdür Celal Bayar Tarafından Uğurlanıyor (16 Haziran 1928)

Sanayileşme alanında atılan en önemli adım 1927'deki "Teşvik-i Sanayi Kanunu"nun 28 Mayıs 1927'de 15 yıllığına yürürlüğe konulmasıdır. Özel sermayeyi sanayileşme alanına çekebilmek için yürürlüğe giren bu kanun, sanayicinin yatırım yapabilmesi için özendirici tedbirler içermektedir.

Sanayinin teşvik gördüğü bu devrede, dünya ekonomik bunalımı (1929-1932) yılları sanayileşme hareketini yavaşlatmıştı. Bir tarım ülkesi olan Türkiye, bunalımdan daha az zarar görmüş olmakla beraber dışa sattığı hammadde fiyatlarındaki düşme, üreticinin korunmasını gerekli kılmış ve devlet sanayide olduğu kadar tarım alanında da koruyucu tedbirler almak zorunda kalmıştır. İşte 1929-1939 arasındaki dönem, "Türk mucizesi"nin gerçekleştiği dönem olmuştur. Bu yıllarda dünya ekonomisi büyük bir buhran içine sürüklenirken Türkiye ekonomisi dışa kapanmış devlet eliyle bir millî sanayileşmeyi başarmıştır.